

УДК 304.44(477)

Щербина С.С.¹, Бенько О.М.²

¹ канд. соц. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. СНЗ-413м НУ «Запорізька політехніка»

СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА МЕТОДІВ РОЗРОБКИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

У сфері управління розробка рішень є підходом до реалізації вдосконалення існуючих систем. Це корисний підхід, наприклад, для розробки програмного забезпечення та операційної підтримки систем, хоча його принципи можуть бути корисними й для загального процесу управління.

Розробка рішень – це методологія або структура для реалізації цілей проекту, як правило, заради вдосконалення існуючих систем [1]. Тобто іншими словами це процес аналізу проблеми або ситуації, визначення альтернативних варіантів дій і вибір оптимального рішення для досягнення поставленої мети. Він починається зі збору ідей із сесії мозкового штурму, які потім розподіляються за категоріями. Сам процес дає змогу визначити сфери, які потребують уваги, а потім працювати над ними для покращення існуючої системи. Він поєднує дослідницьку роботу з методичною структурою для досягнення результатів.

Розглянемо етапи розробки управлінських рішень: 1) аналіз вимог і початок (визначення ключових вимог та результатів, яких слід досягти, щоб прийняти ефективне управлінське рішення); 2) функціональний дизайн

(важливо описати, як саме рішення буде функціонувати та які ресурси будуть необхідні для його реалізації); 3) будівництво (реалізується сам процес створення та тестування технічних аспектів рішення); 4) тестування системи (перевіряється належна функціональність рішення та його відповідність вимогам користувачів); 5) розгортання та обслуговування (забезпечується належне впровадження та підтримка рішення на практиці) [2].

Існує безліч методів розробки управлінських рішень, які можуть бути використані для ефективного аналізу ситуації, визначення альтернативних варіантів та прийняття оптимального рішення. Деякі з найпоширеніших методів включають:

- SWOT-аналіз (аналіз сильних сторін, слабких сторін, можливостей та загроз, що допомагає визначити внутрішні та зовнішні фактори, що впливають на прийняття рішення).
- Прийняття рішень за допомогою рішень (використовується для розв'язання проблем шляхом обміркування різних альтернатив і вибору найкращого варіанту на основі критеріїв, які визначаються користувачем).
- Метод оптимізації (використовує математичні моделі та алгоритми для пошуку оптимального рішення серед великої кількості варіантів).
- Сценарне планування (включає в себе розгляд різних можливих сценаріїв розвитку подій та розробку стратегій дій для кожного з них).
- Гейміфікація (використовує ігрові елементи та механізми для залучення співробітників до процесу розв'язання проблем та прийняття рішень).

Ці методи можуть бути застосовані окремо або комбінуватися для досягнення найкращих результатів у процесі розробки управлінських рішень.

Структура методів розробки управлінських рішень може бути організована наступним чином. Першим етапом є збір та аналіз інформації, який включає в себе аналіз потреб, проблеми або ситуації з метою зрозуміння їхньої сутності та визначення необхідних даних для прийняття рішення. Другим аспектом є оцінка ризиків, яка важлива на різних етапах розробки, особливо під час аналізу вимог і планування дій. Вона допомагає визначити потенційні негативні наслідки рішень та розробити стратегії їх управління. Третім етапом є розробка стратегій і планів дій, яка відбувається на етапі функціонального дизайну та будівництва. Це включає в себе визначення можливих варіантів дій та їхніх наслідків, а також створення конкретного плану дій для виконання обраного рішення. Останнім етапом є впровадження та контроль, який включає в себе розробку плану впровадження, надання необхідних ресурсів та механізмів контролю за виконанням поставлених цілей [1].

У загальному, методи розробки управлінських рішень є ключовим елементом у процесі вдосконалення бізнес-процесів та досягнення

стратегічних цілей організації. Цей процес включає в себе аналіз проблеми, визначення альтернативних варіантів, вибір оптимального рішення та розробку стратегій його реалізації. Застосування різноманітних методів, таких як SWOT-аналіз, прийняття рішень за допомогою рішень та сценарне планування, дозволяє здійснити обґрунтований та ефективний аналіз ситуації та прийняти правильне рішення. Впровадження зазначених методів управління ризиками та забезпечення постійного зв'язку сприяє досягненню успішних результатів та ефективному управлінню проектом чи бізнесом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Василенко В. О. Теорія і практика розробки управлінських рішень: навчальний посібник. / В. О. Василенко. – К. : ЦУЛ, 2002. – 420 с.
2. Чередник В. А. Теоретична сутність поняття «управлінське рішення» та класифікація управлінських рішень [Електронний ресурс] / В. А. Чередник // Економічний вісник університету. – 2016. – Вип. 31(1). – С. 189-193. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2016_31\(1\)_30](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2016_31(1)_30) (дата звернення: 30.03.2024).